

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Biroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Omul Independent.

Câte odată auzim pe cineva laudându-se atunci când e vorbă de un capriciu al lui: Eu sunt om independent, nu privesc pe alții, fac așa cum îmi dictează convingerea.

Altădată, mai cu seamă atunci, când oamenii vreau a se elibera de o datorie neplăcută auzim și vorbe de aceste: Eu nu sunt om independent, nu pot să fac cum îmi dictează părerea mea.

Văzând atâtea fapte neraționale, egoiste și de multe ori nelegale, care se fac pe contul independenței personale și văzând atâtea dezertări rușinoase în care se dă uitării demnitatea omenească, morala și religia, sub pretextul dependenței oficiale, ne întrebăm: Cine poate fi și cine este într'adevăr independent?

Independent poate fi fiecare om. Nu este nici-un oficiu, să-mi impună, ca eu să făptuiesc altfel, decât cum îmi dictează conștiința mea. Toate acțiunile mele de conștiință, dacă eu am bunăvoință, se pot pune în concordanță cu datoriile mele oficiale, care și ele trebuie să fie făcute cu cea mai mare conștiințiozitate. Să nu ne spună nimeni, că dependența sa l-a silit să facă un act necorect, să-și întrelase o datorie religioasă sau morală, căci îi răspundem: Nu dependența, dar lașitatea și lenea te-a făcut să faci răul și să neglijezi binele.

Omul independent este acela care își face datoriile și se stăpânește.

Implinirea datoriilor ne dispenzează de dependența externă, iar stăpânirea de sine de cea internă. Nici șeful cel mai sever, nu-mi poate reproșa nimic, dacă

îmi împlinesc datoriile cu sfințenie, și nicio patimă nu mă poate subjuga dacă mă stăpânesc. Și dacă șeful, căci și el este numai om, totuși îmi găsește vreun cusur, sentimentul independenței, care e rezultatul stăpânirii de sine, tot nu mi-l poate lua.

Dacă mă stăpânesc, știu că nu m'am supus oamenilor, lucrurilor și patimilor inspirate de ele, dar Stăpânului meu unic, Atotputernicului Dumnezeu. Iar îngenunchierea înaintea Înțelepciunii și Bunătății este independența adevărată.

25 de întrebări rămase fără răspuns. Arhiepiscopul de Baltimore din Statele-Unite a adresat ambasadorului Mexicului la Washington 25 de întrebări cu privire la fapte precise și amănunțite asupra prigonirii religioase din Mexic, somându-l să desmintă dacă poate. Aceste întrebări aduse la cunoștința opiniei publice prin presă au rămas însă fără nici un răspuns, pentru că nu se puteau tăgădui.

„Orantes“ sau cele care se roagă Mariei Mijlocitoarea.

Traducere, după George Goyau del Acad. franceză.

Pe pereții catacombelor au rămas fixate cu brațele întinse, în atitudine de rugăciune înaintea Prea Atotputernicului, femei și fecioare din primele generații creștine, femei care se rugau mereu (orantes), care din implorare își făcuseră scopul vieții.

Dar iată că apostolatul rugăciunii răsună iarăși personificat în călugărițele ingenunchiste la picioarele altarului, la Paris, la capela „des Orantes, Médiatrices de Marie, Franciscaines, în bulevardul Berthier no. 21.

E apostolatul rugăciunii publice.

Gravitatea rugăciunii poate fi compromisă prin năvala automată a cuvintelor spuse repede, îmbulzindu-se unele în altele.

Singur, acela însuși care se roagă astfel, simte nevoia să pronunțe mai rar rugăciunile și să tacă din când în când cași cum sufletul ar fi înaintea lui Dumnezeu.

Chiar biserica în prescripțiunile sale liturgice pare că vrea să ne ferească de o astfel de petulență, cerând ca oficiul divin să fie recitat cu demnitate, cu atenție, cu devotament.

Aceste cuvinte formează un program; un astfel de program e baza vieții liturgice a acelor care se roagă la Maria Mijlocitoare.

Prin faptul că dănselle îl

realizează sub privirile creștinilor ce le vizitează sanctuarul lor, dănselle devin învățătoarele acestor creștini într'ale rugăciunii în marele înțeles al cuvântului.

„Moartea amenință fără încetare viața,” a zis Ernest Hello. Obiceiul mecanic îi apare ca o moarte care caută să strice rugăciunea, luându-i viața, gândirea, inteligența, dragostea, nelăsându-i decât mișcarea buzelor. Trăsătura caracteristică a rugăciunii „r u g ă t o a r e l o r” (orantes), așa cum le-a organizat Reverendisimul părinte Samuel Capucin va fi o continuă reacțiune prin însuși avântul sufletelor lor, contra unui anumit psiitacism în care ușor de tot pot aluneca gândurile neatențe, și o continuă revărsare în fața Preasfintei Fecioare Maria, a spontaneității rugăciunilor lor pline de încredere.

Instituite în congregație la Noisy-le-grand (Seine et Oise), de Ex. Sa monseniorul Roland Gosselin, aprobate canoniceste de Roma, altoite pe trunchiul franciscan ca membre ale ordinului terțiar regulat chiar a doua zi după ziua în care Pius XI a reformat regula acestui ordin terțiar, aceste călugărițe se intitulează: „Rugătoarele (Orantes) Mariei Mijlocitoare.” Creația lor chiar arată în dezvoltarea cultului marian un important progres.

După cum Hristos Euharisticul are în persoana Servitoarelor Sfântului Sacrament pe adoratoarele sale perpetue, „lauda perpetuă a Mariei” va fi de-acum înainte pentru „Oran-

tes” ocupațiunea cotidiană și cauza finală a vieții lor.

65 de episcopi s'au întâlnit pentru a aproba ideea aceasta la care Boussuet pare a fi aderat din vremuri când arăta Biserica încercându-se în toate manifestațiile cultului său, în toate etapele liturghiei sale, să instituie în onoarea Mariei anumite forme de omagiu care să fie ca un îndepărtat reflect al onorurilor date Fiului său, lui Isus Dumnezeu unic, lui Isus, unicul adorat.

În școalele teologice cele mai înalte, mișcarea accentuată de a face din Maria mijlocitoare tuturor harurilor, sporește oportunitatea acțiunii mistice a acestor Orantes: a fi mijlocitoare pe lângă această Mijlocitoare spre profitul poporului creștin.

Înălțându-și psalmodiile către aceea pe care Sfântul Bernard o și numea țeava prin care vin toate harurile, dănselle se simt, oricât de mici și de necunoscute ar fi ele, auxiliarele preotului pentru aplicarea și difuziunea acestor haruri; se pare că implorările lor mergând chiar spre izvorul de unde cad binefacerile de „dincolo,” trebuie să atragă aceste binefaceri asupra sacerdoțiului, și asupra umanității care prea adesea le ignorează sau nu le apreciază după cum trebuie. Însă aceste rugăminți ferbinți nu rămân un secret între dănselle și Dumnezeu: sunt publice, răsună în urechile omenești, după cum și în urechile divine. Asupra binefacerilor pe care le invoacă și pe care le obțin,

ele chiamă atențiunea așa de des distrată a omenirii acești ingrată.

Speranța de a deveni și apostoli și de a rămâne în acelaș timp mijlocitoare le dă o mare bucurie ce compensează viața lor austeră. Acelea dintre dânsle care vor simți mai multă atracție pentru viața activă, vor putea fără să-și părăsească contemplarea, să devină apostoli mai în plin, ocupându-se de activități pentru tinerimea feminină, de vizite la cei năcăjiți, sau de activități în țara de misiuni, asta nu înseamnă că vor părăsi viața de rugăciune, partea cea mai bună; exemplul Martei a probat că și munca umilă poate fi sanctificată.

Ordul Sf. Francisc poate să se glorifice de a fi pus în evidență prerogativa unică a Mariei, fără păcat original; de ce să ne mirăm oare, că unui membru al acestui ordin i-a venit gândul să afecteze vieți întregi pentru lauda Mariei?

Si printr'o reacție legitimă contra acelor care calificau cele mai auguste devoțiuni în onoarea Sf. Fecioare de rugăciuni pasive și mecanice, tocmai aceste vieți consfințite spre a se ruga vor da spectacolul și exemplul și chiar preceptul unei rugăciuni odihnite, meditative ca pătrunzându-se fără încetare de un spirit de lăsare în voie, unei rugăciuni în care sufletul se umilește și în acelaș timp se înalță în vâpăi, a unei rugăciuni cu adevărat interioare care știe să se servească de formulele consacrate pentru

a-și susține avântul, și de a le aprofunda în loc de a le murmura servil, a unei rugăciuni demne de creștin, demne de Dumnezeu.

Unde-i dreptatea?

În 29 Mai au fost canonizați (declarați de sfinți) IOHN FICHER și TOMA MORUS din Anglia. — În zilele aceste au sosit în Țară 4 episcopi anglicani, cărora biserica ortodoxă le-a făcut o primire strălucitoare. Scopul vizitei episcopilor anglicani este apropierea dintre biserica ortodoxă și anglicană. Ar fi bine, ca în aceste zile să se reflecteze mult asupra întrebării: unde-i dreptatea? Pe partea martirilor IOHN FICHER și TOMA MORUS sau pe partea acelor, cari au rămas părtași ereziei păcătoase a lui Enric al VIII-lea.

Toma Morus a fost cancelarul Angliei în timpul lui Enric VIII, însă a denegat serviciile sale regelui îndepărtat dela Dumnezeu și dela Biserică. A fost ucis după suferințe lungi din închisoare. El a rămas pentru totdeauna modelul bărbătesc al iubirii lui Dumnezeu.

Într'o zi soția sa l-a vizitat în închisoare. Acolo cu lacrimi în ochi l-a rugat, ca să recunoască legile antireligioase ale lui Enric VIII. La vedere, Toma Morus a ascultat rugămintea soției sale.

Alice — întrebă el — cât timp voi putea fi cu tine, presupunând, că voiu face pe voia regelui?

— Socotește-te soțul meu — răspunse femeia — noi suntem sănătoși, noi vom putea trăi încă și 20 de ani. Regele te va reprimi în grațiile sale, îți va reda situația și averile tale și vom fi fericiți.

— Douăzeci de ani — suspină Toma Morus, — cât de puțini sunt! Dacă spuneai o mie de ani! Poate m'aș fi cugetat, ca pentru ei să-mi jertfesc viața vecinică. Dar pentru douăzeci de ani nu se merită!

El a rămas tare și azi — cu siguranță — binecuvintează între cetele fericiților hotărîrea sa. De multe ori 20 de ani au trecut de atunci. Dacă ar fi ascultat de glasul ispitelor și dacă s'ar fi pus în serviciul păcatului, ar fi murit în păcate și acum și-ar blestăma slăbiciunea. Dar așa timp de 4 secole strălucitor și curat stă în fața lumii și va sta în fața generațiilor viitoare, ca exemplu de urmat.

De acești oameni — și încă mulți — a dat Anglia împărăției cerului și lumii întregi, până-când Enric al VIII. n'a desfăcut legăturile cu centrul creștinătății, cu Roma. Azi în Anglia stăpânește un suflu sănătos. Mica ceată a urmașilor lui Toma Morus crește din zi în zi. Sigur sfinții Toma Morus și Iohn Ficher intervin pentru ei.

Când în Anglia se simțește o apropiere cătră Roma, atunci la noi se încearcă apropierea cătră Enric al VIII-lea, cel cu mai multe soții ???

Proces-Verbal

Dresat azi 26 Maiu 1935 în localul școalei primare de stat, din comuna Iapa-Maramurăș, cu ocazia adunării generale a societății Agrului, fiind de față următorii :

Președinte : Dl. Grigore Câmpeanu notar.

V. președinte : Dl. Gheorghe Grigor Holdiș plugar

Secretar : Dl. Petru Șandor inv. dir.

Preotul local Dl. Iuliu Rednic, dnii inv. din loc Călin Mailatescu și Ulici Laurențiu, dl. plut. de jand. Simescu Vasile, dnii secretari comunali Deac Gavrilă și Codrea Gheorghe, cantorul Codrea Petru, primarul Grigorescu Mihaiu împreună cu un frumos număr de credincioși ai comunei.

S'a desfășurat următorul program :

1. Hristos a înviat, cântat de elevii școalei sub conducerea Dlui inv. Călin Mailatescu.

2. Imnul Regal, cor școlar sub cond. Dlui C. Mailatescu inv.

3. Conferința dlui președinte Grigore Câmpeanu, care prin exemple foarte frumoase, accesibile mentalității poporului și expuse cu multă dragoste creștinească, lămurește „înfrățirea legilor bisericești cu cele pământești.”

4. Sfânta Cruce, poezie recit. de elev. Mihaiu Ion cl. V.

5. „Fericii cei săraci cu spiritul” conf. desvolt. de Grigor Gheorghe v. p. — plugar, — un fruntaș cetățean al acestei comune, de o inteligență rară,

care prin cuvinte bine alese și de o claritate covârșitoare a explicat frumosul subiect mai sus citat.

6. Tălharul pe cruce, poezie recit. de elev. Bledea Ion cl. III.

7. Primăvara, poezie recit. de eleva Ștejiu Ana cl. II.

8. Dumnezeuule prea sfinte, rugăciune recit. de eleva Danci Anuța cl. I.

9. Moartea Vitează, cor școlar cond. de Dl. inv. C. Mailatescu.

10. Cuvine-se cu adevărat, cântat de întreaga asistență.

11. Încheerea ședinței de către Dl. președinte.

Elevii cari s'au produs cu poezii etc. au primit gratis dela Dl. președ. cărți de rugăciuni.

Deasemenea în legătură cu „săpt. cărții” s'au vândut mai multe cărți religioase.

Viițoarea adun. generală se fixează pe ziua de 29 Iunie 1935.

Drept care s'a încheiat prezentul act spre cele legale.

D. C. M. S.

Secretar :
Petru Șandor

Prima cuminecare a copiilor va decurge în cadre solemne la Biserica din Sighet în ziua de 9 Iunie. Numărul copiilor, cari au ascultat cursurile pregătitoare de 5 săptămâni este 125, — Din dărnicia Congregației Mariane a Doamnelor, după cuminecare micilor copii se va servi un dejun.

Program

desfășurat în șezătoarea religioasă a organizației „Agru” din Șisești ținută în ziua de 14 Aprilie 1935.

1. Impărate ceresc, cântat de asistență.

2. Pâinea streină, poezie recitată de Țimerman Rozalia.

3. Răbdarea, conferință ținută de On. paroh Iuliu Șurani.

4. Jurământul sodalilor, cântec Marian, cântat de elevii școalei primare din loc.

5. Primăvara, poezie recitată de Bonto Traian cl. III-a prim.

6. Furtarea copilului, poezie recitată de Tațiana Șurani cl. I. prim.

7. Țiganul împărat, teatru jucat de elevii cl. III—IV prim. din loc.

8. Revedere, poezie recitată de Livia Scridon cl. III. prim.

9. Bucovina, poezie recitată de Elena Șurani cl. III. prim.

10. Canonul lui Sf. Petru, teatru jucat de elevii școalei primcre din Unguraș.

11. Luncile s'au deșteptat, cântec, cântat de elevii școalei primare din loc.

12. Lepădarea lui Petru, lectură din „Viața lui Isus” de Dr. I. Bălan, citită de Sabadăș Vasile cl. IV prim.

13. Țiganul la lăsat de sec, poezie recit. de Ștefan Babici cl. IV prim. Unguraș.

14. Țiganul la școală, dialog rolat de Dragomir Rogoian și M. Chiver cl. VI Unguraș.

15. Cuvine-se cu adevărat, cântat de asistență.

ss. George Abriham
președinte

Irina Ciorba
secretară

ss. Iuliu Șurani
preot.

Din Turcia. Guvernul din Turcia a publicat o lege, care oprește purtarea hainelor bisericești pe teritoriul statului. Mulți preoți, călugări și călugărițe nu voiesc a se lepăda de haina sfântă, simbolul statului. Mulți preoți, călugări și călugărițe nu voiesc a se lepăda de haina sfântă, simbolul statului lor și mai bine părăsesc Turcia. Cei mai mulți — fiind de origine franceză — se reîntorc în Franța. Până la data de 13 Iunie s'au se vor lepăda cu toții de hainele prescrise, s'au vor părăsi Turcia. In caz de neexecutare a legii vor fi pedepsiți aspru.

Exerciții spirituale pentru congreganiște se vor ținea în Sighet în zilele de 25—29 Iunie. La aceste exerciții vor putea participa și doamne și domnișoare necongreganiste, care ar dori să profiteze de aceasta rară ocazie, să binevoiască a anunța dorința aceasta preotului *Titu Berinde*, din Sighet. Vor fi bineprimite și cele din provincie și din alte județe.

Inchierea anului sfânt. In parohiile din districtul Sighetului s'a serbătorit în mod demn inchierea anului sfânt. După pregătire temeinică în toate locurile s'au făcut cele prescrise pentru primirea indulgiatelor. In Sighet anul sfânt s'a încheiat Dumineca 2 Iunie, cu o grandioasă procesiune euharistică, la care au participat în frunte cu prefectul județului și intelectualii români catolici. Este de remarcat atitudinea demnă și conștientă a Congregației Mariane, care a dat pildă vrednică de urmat prin ținuta sa.

Ziua Eroilor s'a serbătorit în mod deosebit de solemn la Sighet, mulțumită comandamentului militar, care nimic n'a cruțat, ca ziua pomenirii morților căzuți în războiu să fie o adevărată zi de pie reculegere. După recuiemul săvârșit în piață, s'a mai oficiat și un părăstas la mormintele soldaților. Predica ocazională a fost ținută de *Rds. Ștefan Popp* vicarul Maramureșului.

Corul Congregației Mariane din Sighet a participat în ziua Eroilor la serbările din Ocna-Șugatag. In aceasta localitate a cărei locuitori în mare număr sunt minoritari, este binevenită orice manifestație românească. După serviciul divin s'a dat și un mic program artistic.

Congresul anual al Agrului din eparhia de Oradea s'a ținut în zilele 1 și 2 Iunie, trecând cu aceasta ocazie cadrela obișnuite. Congresul s'a ținut sub presidenția P. S. dr. *Valeriu Traian Frențiu* episcop de Oradea. Cu aceasta ocazie s'a făcut alegerea comitetului cum urmează: președinte: *V. Gherman*, v. președinte: *Ioan Bota*, casier: *Crișan* etc.

In ședințe s'a inzistat asupra următorelor:

1. Propaganda antireligioasă la sate și reducerea salariilor clerului.
2. Dumineca presei.
3. Invățătorii uniți în satele unite.

S'au trimis telegrame Preafericitului *Părinte Papa Piu XI*, *M. Sale Regelui și Guvernului*,

Sara — ca inchiere — a urmat un festival artistic cu concursul *Rdsimului Francisc Hubic* și al corului teologilor.

Misiuni sfinte în Nadiș—Sălaș. In zilele de 21—25 Maiu a. c. Nadișul a savurat pătrunzătoarele cuvinte divine expuse cu atâta dibăcie din partea *P. S. Leon I. Manu* încât toată asistența era brăzdată de lacrimi. Impartășiri circa 300. Pe lângă parohul local *Dr. V. Câmpăneanu*, au dat ajutor fr. pr. *Eugen Pop* și *Lazar Gherman*,

Aducem la cunoștința cetitorilor că cinematograful *Redoute* din localitate va rula marele film religios al cărui titlu este

GOLGOTHA

Acest unic film în felul lui în afară de viața lui *Isus Hristos* ne înfățișează întreaga dezvoltare a creștinismului.

Recomandăm tuturor cetitorilor și creștinilor să participe la reprezentațiile acestui film în care îl veți vedea pe *Domnul Nostru Isus Hristos*, precum și pe *Maica Domnului*; *Ponțiu-Pilat*, *Iuda*, *Irod*, *Maria Magdalena* etc. etc.

Data rulării o vom aduce la cunoștința cetitorilor la timp.

† Generalul de brigadă Alexandru Vinț. †

În ziua de 4 Iunie 1935 a trecut la cele vecinice generalul *Alexandru Vinț*, în etate de 77 ani.

Numele lui a fost în strânsă legătură cu chestiile maramureșene pe timpul dominației maghiare. Vlăstar al unei vechie familii nobile românești, a fost dintre pușinii, cari s'au dedicat carierei militare, unde prin calitățile superioare ce le avea, a ajuns, ca să cuiezeze cu înaltul rang de general de brigadă.

Înmormântarea s'a făcut în cadre solemne în ziua de 6 Iunie, în ziua, când tot sufletul românesc a înălțat rugăciuni, pentru aceia, cari au căzut jertfa marelui război pentru țara și neamul lor.

La înmormântare au dat onorurile mai multe companii din Vânători, în frunte cu drapelul și cu muzica militară.

Predica funebrală a rostit-o Reverendisimul *Ștefan Pop* vicarul Maramureșului, impresionând adânc sufletul celor prezenți.

Noi, cari l-am cunoscut, îi dorim, ca atuni când a mers să-și dea ultimul său raport Supremului Comandant, să audă ordinul: general de brigadă *Alexandru Vinț*, în eroica luptă a vieții te-ai purtat vitejește, luptă bună ai luptat, credința o ai păzit, acum intră în împărțirea mea.

Poșta Administrației.

Rugăm cetitorii noștri, să achite abonamentele restante.

Poșta Redacției.

Pr. L. Gh. Motiș. Nu ne uita. Trimite ceva pentru gazetă. Ce-i cu misiunile, cu Agru etc.

Citiți și răspândiți

„Dumineca”

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde.

Calendar săptămânal.

9 — 15 Iunie 1935.

9. Dumineca ss. Părinți

Ap. Fapte 20, 16 Evg. Ioan 17, 1

C. Ciril

10. Luni M. Alexandru

11. Marți Ap. Vartolomeu

12. Mercuri C. Onufrie

13. Joi M. Achilina

14. Vineri Pr. Eliseu 840 a. Hr.

15. Sâmbătă Prof. Amos

Cine ar ști să înțeleagă întreagă a-dâncime a iubirii lui Isus cătră noi! Zi de zi, ceas de ceas, se săvârșesc păcate mari, păcate strigătoare la cer! Isus le vede, le știe pe toate, și totuși El tace, rabdă și așteaptă.

Înima lui Isus e caldă cătră oameni, e aprinsă de milă și dragoste nespusă. Dragostea aprinsă l'a ținut ținut pe cruce, dragostea îl ține și pe altarele noastre, dragostea și mila îl face să rabde atâtea dela noi.

(Calendarul Bunului Creștin
Mănăstirea Bixad)